

Wykaz skrótów	1
1. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - Ryszard Gajdosz	5
1.1. Nagłe zatrzymanie krążenia - istota problemu	5
1.2. Definicje śmierci klinicznej i śmierci biologicznej	7
1.3. Patofizjologia zatrzymania krążenia	9
1.3.1. Patofizjologia zatrzymania krążenia w odniesieniu do układu krążenia	9
1.3.2. Patofizjologia zatrzymania krążenia w odniesieniu do układu oddechowego	13
1.3.3. Patofizjologia zatrzymania krążenia w odniesieniu do ośrodkowego układu nerwowego	14
1.4. Epidemiologia zatrzymania krążenia	15
1.5. Rozpoznanie kliniczne zatrzymania krążenia	17
1.6. Podstawowe i zaawansowane postępowanie resuscytacyjne u dorosłych i dzieci. ABC resuscytacji	18
1.6.1. I etap postępowania resuscytacyjnego	18
1.6.2. II etap postępowania resuscytacyjnego	24
1.6.3. III etap postępowania resuscytacyjnego	35
1.6.4. Specyfika resuscytacji u dzieci	35
1.7. Błędy w postępowaniu resuscytacyjnym	40
1.8. Etyka postępowania resuscytacyjnego i jego zaniechania	41
1.8.1. Zaniechanie resuscytacji	42
1.8.2. Zaprzeszczenie resuscytacji	42
2. Ciężkie mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała - Leszek Brongel	45
2.1. Patofizjologia obrażeń wielonarządowych	45
2.2. Epidemiologia ciężkich obrażeń ciała	54
2.3. Priorytety postępowania ratunkowego	56
2.3.1. Pojęcie złotej godziny	56
2.3.2. Postępowanie przedszpitalne	57
2.4. Postępowanie we wstępnej fazie leczenia na oddziale ratunkowym	60
2.4.1. Ocena okoliczności urazu	60
2.4.2. Wywiad i wstępna ocena stanu poszkodowanego	61
2.5. ABC resuscytacji okołourazowej	63
2.5.1. Damage control	67
2.5.2. Algorytmy postępowania w stanach zagrożenia życia	69
2.6. Dalsze leczenie szpitalne	77
2.7. Badania obrazowe, inwazyjne i laboratoryjne	83
3. Postępowanie ratunkowe w zagrożeniach środowiskowych - Andrzej Zawadzki, Robert Jureczko	90
3.1. Uraz termiczny	90
3.1.1. Hipotermia	90
3.1.2. Odmrożenie	96
3.1.3. Hipertermia	99
3.1.4. Oparzenia	102

3.2.	Utonięcie	105
3.3.	Choroba kesonowa i tętnicze zatory gazowe	110
3.4.	Porażenie elektryczne	112
3.4.1.	Porażenie prądem elektrycznym	112
3.4.2.	Porażenie piorunem	116
3.5.	Choroba wysokościowa	120
3.5.1.	Ostre niedotlenienie wysokościowe	121
3.5.2.	Ostra choroba wysokogórska	123
3.6.	Skażenia chemiczne	125
3.7.	Zagrożenia radiologiczne	132
3.7.1.	Choroba popromienna	134
4.	Stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego	138
4.1.	Stany zagrożenia życia pochodzenia sercowego - <i>Wojciech Gaszyński</i>	138
4.1.1.	Ostry ból w klatce piersiowej	138
4.1.2.	Ostry zespół wieńcowy	139
4.1.3.	Zaburzenia rytmu serca	149
4.1.4.	Obrzęk płuc	155
4.2.	Stany zagrożenia życia pochodzenia oddechowego - <i>Wojciech Gaszyński</i>	159
4.2.1.	Niewydolność oddechowa	159
4.2.2.	Niedrożność górnych dróg oddechowych	161
4.2.3.	Stan astmatyczny	162
4.2.4.	Zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc	163
4.2.5.	Krwawienie z dróg oddechowych	164
4.3.	Nagłe zagrożenia życia w chorobach przewodu pokarmowego i wątroby - <i>Krystyn Sosada, Wojciech Żurawiński, Joanna Makarska</i>	165
4.3.1.	Ostre krwawienie z przewodu pokarmowego	165
4.3.2.	Niedrożność jelit	170
4.3.3.	Ostre niedokrwienie jelit	172
4.3.4.	Choroba Leśniowskiego-Crohna	173
4.3.5.	Wrzodziejące zapalenie jelita grubego	174
4.3.6.	Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego	176
4.3.7.	Zapalenie uchyłków jelita grubego	177
4.3.8.	Ostre zapalenie trzustki	178
4.3.9.	Ostre choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych	180
4.3.10.	Ostra niewydolność wątroby	184
4.4.	Zakażenie - <i>Ewa Mayzner-Zawadzka</i>	186
4.4.1.	Zakażenie miejscowe skóry i tkanki podskórnej	187
4.4.2.	Zakażenie uogólnione	187
4.5.	Stany zagrożenia życia pochodzenia metabolicznego - wewnątrzwydzielniczego - <i>Ewa Mayzner-Zawadzka</i>	191
4.5.1.	Hipoglikemia	191
4.5.2.	Kwasica cukrzycowa ketonowa	192

4.5.3. Hiperosmolalna nieketonowa śpiączka cukrzycowa wywołana hiperglikemią	194
4.5.4. Przełom tyreotoksyczny	195
4.5.5. Śpiączka hipotyreotyczna	197
4.5.6. Niewydolność nadnerczy - przełom nadnerczowy	198
4.6. Ostre zaburzenia neurologiczne - <i>Ewa Mayzner-Zawadzka</i>	199
4.6.1. Stany upośledzenia świadomości	200
4.6.2. Bóle głowy	201
4.6.3. Migrenowe bóle głowy	201
4.6.4. Udar mózgu niedokrwienny	202
4.6.5. Udar mózgu krwotoczny	203
4.6.6. Padaczka	204
4.7. Anafilaksja i reakcje anafilaktoidalne - <i>Dariusz Kosson</i>	206
4.8. Nagłe zagrożenia w hematologii - <i>Dariusz Kosson</i>	210
4.8.1. Niedokrwistości	210
4.8.2. Zaburzenia krzepnięcia krwi	214
4.9. Stany nagłe w ginekologii i położnictwie - <i>Dariusz Kosson</i>	220
4.9.1. Ostry ból w dole brzucha	220
4.9.2. Ostre choroby ginekologiczne	220
4.9.3. Ciąża pozamaciczna	221
4.9.4. Ból brzucha u ciężarnej	222
4.9.5. Ostre zapalenie wyrostka robaczkowego w ciąży	222
4.9.6. Krwawienie i krwotok u ciężarnej	223
4.9.7. Łóżysko przodujące	224
4.9.8. Pęknięcie macicy w ciąży	224
4.9.9. Nadciśnienie w ciąży	225
4.9.10. Poród nagły	226
4.9.11. Wypadnięcie pępowiny	227
4.9.12. Zespół żyły głównej dolnej	228
4.9.13. Resuscytacja ciężarnej i wydobycie dziecka przez cesarskie cięcie	228
4.9.14. Przestępstwa na tle seksualnym	229
4.10. Ostre stany w psychiatrii - <i>Dariusz Kosson</i>	229
4.10.1. Pobudzenie psychoruchowe i agresja	229
4.10.2. Stany zagrażające samobójstwem	231
4.10.3. Złośliwy zespół poneuroleptyczny	232
4.10.4. Ostra śmiertelna katatonia	233
5. Postępowanie ratunkowe w stanach zagrożenia życia u dzieci - <i>Jerzy Osemlak</i>	235
5.1. Specyfika postępowania z dzieckiem chorym	235
5.1.1. Badanie wstępne	236
5.1.2. Ocena stanu chorego i leczenie w SOR	238
5.2. Ostre wysypki i stany zakaźne	246
5.2.1. Ostre bakteryjne choroby zakaźne	247

5.2.2. Ostre wirusowe choroby zakaźne	251
5.3. Zespoły drgawkowe	255
5.3.1. Padaczka	256
5.3.2. Niepadaczkowe napady drgawkowe	258
5.3.3. Drgawki u noworodków	260
5.3.4. Postępowanie ratunkowe przedszpitalne	262
5.3.5. Rozpoznanie i leczenie szpitalne	264
5.4. Ostre zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	266
6. Postępowanie ratunkowe w ostrych zatruciach - Cezary Pakulski	272
6.1. Ogólne zasady postępowania w zatruciach	272
6.1.1. Epidemiologia zatruć	272
6.1.2. Zasady postępowania z pacjentem zatrutym	273
6.1.3. Dekontaminacja i eliminacja trucizn	275
6.2. Podstawy rozpoznawania zatruć	278
6.2.1. Poszukiwanie objawów zatrucia	280
6.2.2. Badania diagnostyczne	280
6.3. Zatrucia lekami i substancjami chemicznymi	283
6.3.1. Paracetamol (acetaminofen)	283
6.3.2. Salicylany	285
6.3.3. Opioidy i substancje euforyzujące	286
6.3.4. Trójpierścieniowe leki przeciwdepresyjne	286
6.4. Zatrucia alkoholami i glikolami	287
6.4.1. Toksykologia	288
6.4.2. Rozpoznanie	289
6.4.3. Leczenie	290
6.5. Zatrucia gazami i dymami	291
6.5.1. Toksykologia	291
6.5.2. Leczenie	293
6.5.3. Zatrucie tlenkiem węgla	293
6.6. Zatrucia metalami	296
6.6.1. Żelazo	297
6.6.2. Lit	299
6.6.3. Arsen	300
6.7. Organizacja leczenia zatruć	301
7. Techniki leczenia w klinicznym postępowaniu ratunkowym - Ewa Raniszewska, Andrzej Basiński	304
7.1. Techniki leczenia ostrej niewydolności oddechowej	304
7.1.1. Przywrócenie i utrzymanie drożności dróg oddechowych	305
7.1.2. Natlenianie i efektywna wentylacja	311
7.1.3. Wspomaganie i kontrola oddychania	312
7.1.4. Rozpoznanie i leczenie odmy opłucnowej i krwiaka opłucnej	315

7.2.	Interpretacja badań dodatkowych w stanach krytycznych	317
7.2.1.	Równowaga kwasowo-zasadowa	317
7.2.2.	Badania gazometryczne	318
7.2.3.	Równowaga wodno-elektrolitowa	320
7.2.4.	Analityka celowana stanów krytycznych	322
7.2.5.	Badania obrazowe	323
7.2.6.	Monitorowanie	326
7.3.	Techniki leczenia ratunkowego nerek	329
7.3.1.	Badania czynności wydalniczej nerek	329
7.3.2.	Leczenie nerkozastępcze	333
7.4.	Techniki leczenia ostrej niewydolności krążenia	335
7.4.1.	Dostęp do naczyń żylnych i tętniczych	336
7.4.2.	Defibrylacja i kardiowersja elektryczna	342
7.4.3.	Nakłucie osierdza	344
7.4.4.	Czasowa stymulacja serca - wprowadzenie elektrody	345
7.5.	Techniki leczenia ratunkowego ostrych chorób ośrodkowego układu nerwowego	346
7.5.1.	Wentrykulostomia do monitorowania ciśnienia śródczaszkowego	348
8.	Zasady organizacji struktur medycyny ratunkowej <i>- Jerzy Karski, Adam Nogalski</i>	349
8.1.	Rola i zadanie medycyny ratunkowej w systemie bezpieczeństwa państwa i ochrony zdrowia ludności	349
8.2.	Podmioty organizacyjne w strukturach ratownictwa medycznego - łańcuch przeżycia	354
8.3.	Struktura i funkcja jednostek przedszpitalnych ratownictwa medycznego	357
8.4.	Zasady funkcjonowania i organizacji transportu krytycznie chorego	359
8.5.	Struktura i funkcja szpitalnych oddziałów ratunkowych	360
8.6.	Łączność ratunkowa	363
8.7.	Uwarunkowania prawne ratowania zdrowia i życia w stanach zagrożeń	365
9.	Pomoc medyczna w zdarzeniach masowych i katastrofach <i>- Krystyn Sosada, Wojciech Żurawiński, Arkadiusz Niczyporuk</i>	369
9.1.	Definicje i rodzaje zdarzeń masowych i katastrof	369
9.2.	Organizacja działań ratowniczych	371
9.3.	Dekontaminacja poszkodowanych	373
9.4.	Segregacja medyczna	374
9.5.	Zasady opracowania i funkcjonowania planów reagowania kryzysowego	376
9.6.	Współpraca międzynarodowa w zdarzeniach masowych i katastrofach	377
9.7.	Bioterroryzm	378
9.7.1.	Historia bioterroryzmu - <i>Andrzej Zawadzki</i>	383
10.	Specyfika medycyny ratunkowej - wybrane aspekty szczególne <i>- Juliusz Jakubaszko</i>	389
10.1.	Misja	389
10.2.	Etyka	393

10.3. Stres	394
10.4. Promocja zdrowia	397
Zadania testowe dla studentów wydziałów lekarskich i wydziału nauki o zdrowiu	401
Zapisy EKG do pytań testowych	437
Rozwiązania zadań testowych	440
Skorowidz	